

Література

1. Білан М.О. Готельніланцюги:стан і перспективирозвитку[Електронний ресурс]/М.О.Білан.-Режим доступу:<http://s-journal.cdu.edu.ua/base/2008/v6/v6pp10-11.pdf>
2. Гарбера О. Є. Сучасні тенденції розвитку світової готельної індустрії [Електронний ресурс]/ О. Є. Гарбера. - Режим доступу:
http://www.nbu.v.gov.ua/portal/soc_gum/Ech/2010_11-12/8_Garbera.pdf
3. Гостиничные цепи и консорциумы [Електронний ресурс].-Режим доступу:<http://prohotelia.com.ua/2009/08/гостиничные-цепи-и-консорциумы/>
4. Катъкало В.С. Международныегостиничные сети: спецификаорганизации и типологиястратегийразвития[Електронний ресурс] / В.С. Катъкало, В.Н. Мукба//ВестникСанкт-Петербургскогоуниверситета.- 2004.-№32. - Режим доступу до журн: <http://www.vestnikmanagement.spbu.ru/archive/pdf/106.pdf>
5. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва:[Навчальний посібник] /П.Р. Пуцентейло. – К.: ЦУЛ, – 2007. – 300 с.

УДК 330.341.1:338.45(477)(043)

Мацука В.М., к.е.н., доцент

ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Найважливіше завдання для сучасної України є підвищення конкурентоспроможності економіки, що визначає не лише рівень ефективності галузей і підприємств, але й рівень добробуту населення, якого досягнуто або може бути досягнуто в країні.

Конкурентоспроможні галузі і підприємства мають порівняно вищий рівень доходності, що не лише забезпечує їхню життєдіяльність і розвиток, а також є одним з основних факторів інвестиційної привабливості. Підтвердженням цього може бути досвід розвинутих країн світу, де акумулюється близько 70% прямих іноземних інвестицій. Саме ці країни є й найбільшими імпортерами капіталу. Отже, існує тісний зв'язок між конкурентоспроможністю, інвестиціями та економічним зростанням. Водночас конкурентоспроможність є важливою вимогою сучасного глобалізованого світу і основним критерієм розвитку відкритої економіки. Рівень конкурентоспроможності визначає також конкурентні переваги та світогосподарські позиції країни.

Конкурентоспроможність країни в першу чергу залежить від факторів, які найбільше впливають на розвиток економічної діяльності, - кількості та якості наявних у країні ресурсів (людських, природних, інфраструктурних, технологічних, інформаційних, культурних тощо). Проте не лише фактори виробництва є визначальними. Багато країн, які свого часу не мали достатньо ресурсів зокрема Німеччина, Японія, Південна Корея, Фінляндія, досягли значних успіхів у своєму розвитку, що до певної міри спростовує цю тезу. Не менш важливими факторами конкурентоспроможності країни є також ефективність дій уряду, який розпоряджається цими ресурсами, продуктивність, яка забезпечується людськими ресурсами й зумовлює рівень заробітної плати та продуктивність (ефективність) використання капіталу, що визначає доход, отриманий його власниками [1].

Світовий досвід показує, що навіть у розвинутих країнах не всі галузі мають достатньо високий рівень конкурентоспроможності, що зумовлено, насамперед, обмеженістю ресурсів. Основними факторами, які визначають привабливість галузі є вплив покупців і постачальників, загроза появи нових гравців (конкурентів), а також нових продуктів-замінників або послуг-замінників і конкуренція серед існуючих гравців [1].

Поява нових гравців (конкурентів) на ринку значною мірою залежить від вхідних бар'єрів - юридичних (ліцензії, дозволи, патенти та ін.) та економічних (розмір первинного капіталу, цінова політика вже працюючих підприємств тощо) і вже потім - від внутрішньогалузевої конкуренції.

Цілком природно, що нові гравці прагнуть увійти до більш конкурентоспроможних, з вищим рівнем доходності галузей, які є інвестиційно привабливішими. Якщо припустити наявність однакових умов входження до всіх галузей економіки, то нових гравців (конкурентів) буде більше в тих галузях, які привабливіші для вкладання капіталу. Тому інвестиції, будучи одним з основних чинників економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності та розвитку країни, є також фактором, що може спричинити структурні зрушення у складових макроекономічної системи, надаючи можливості для інтенсифікації функціонування пріоритетних і гальмуючи зростання інших галузей, що зумовлює перелив капіталу з одних галузей в інші.

Одним із пріоритетних напрямів розвитку інвестиційної діяльності можуть стати туристичні кластери, оскільки в такого роду об'єднаннях налагоджена організаційна структура; підприємства кластера мають конкурентні переваги, які досягаються за допомогою спеціалізації, а це, в свою чергу, забезпечує підвищення продуктивності праці та зниження собівартості продукції та послуг; кластери формуються в межах курортно-рекреаційних зон, що надає інвесторам впевненості у тому, що вкладений капітал залишиться капіталом.

До переваг від інвестицій у туристичну індустрію для кожної країни регіону можна віднести:

- збільшення готівкового потоку в регіон, у тому числі надходження іноземної валюти;
- ріст валового національного продукту (ВВП);
- створення нових робочих місць;
- реформування структури відпочинку, яка може бути використана як туристами, так і місцевими жителями; збільшення податкових надходжень [3].

Завдання залучення інвестицій полягає у використанні конкурентних переваг регіонів та розвитку складових, які створюють ці переваги, що в результаті сприятиме поліпшенню інвестиційного клімату.

Отже, туристична індустрія України має розвиватися, опираючись на такі перспективи:

- стати галуззю господарства, яка залучає в країну валютні резерви;
- сприяти формуванню дохідної частини бюджету країни;
- створювати нові робочі місця у себе в країні;
- ефективно брати участь у структурних змінах господарського комплексу країни на користь сфери послуг;
- розвивати соціальний внутрішній туризм із залученням природної, культурної та духовної спадщини власної країни [2].

З огляду на це вкрай необхідно на державному рівні цілеспрямовано створювати умови для реалізації конкурентних переваг як на зовнішньому, так і на внутрішньому ринку, збільшення ефективності національних підприємств, поліпшення якості продукції та розширення внутрішнього ринку на основі підвищення платоспроможного попиту населення. Основним пріоритетом розвитку України має бути інвестиційно-інноваційна складова як основна умова конкурентоспроможної економіки.

Література

1. Портер М. Конкуренция: Пер. с англ. - М.: Издательский дом «Вильямс», 2005.
2. Сучасні технології управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом: Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції 28 вересня 2012 р. - Маріуполь: МДУ, 2012. - 298 с.

3. Чорненко Н.В. Організація туристичної індустрії: Навчальний посібник. / Н.В.Чорненко – К.: Атіка, 2006. – 264 с.

УДК 338.48(477):005.332.4(043)

Осипенко К.В., асистент

МЕТОДИКА ОЦІНКИ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНУ

Особливо актуальним у сучасних умовах є алгоритм розроблення, обґрунтування та прийняття управлінських рішень, удосконалення методів організаційного та фінансово-ресурсного забезпечення розвитку туризму як на макро-, так і на мікрорівні. Необхідність оцінювання конкурентних переваг окремих територій та регіонів країни стає пріоритетним питанням сьогодення, оскільки сприятливі умови допоможуть швидше подолати наслідки економічної кризи та збільшити темпи економічної діяльності. В такому оцінюванні мають бути зацікавлені, насамперед, органи місцевого самоврядування, які можуть використати отримані результати як для залучення інвесторів, так і для внесення коректив у свою внутрішню політику. Далеко не останню роль відіграє конкурентоспроможність регіонів на ринку туристичних послуг. У зв'язку з цим зростає значення наукових досліджень, що стосуються розроблення методики оцінки конкурентних переваг туристичної привабливості регіону.

Туристична привабливість регіону – це наявність туристичних ресурсів, сучасної розвиненої матеріально-технічної бази туризму, доступної і достатньої інформації про регіон, які б відповідали потребам туристів і забезпечували досягнення максимального соціально-економічного ефекту. Виявлено, що для економічного оцінювання туристичної привабливості регіону не існує єдиної методики визначення комплексного показника. В той же час існують методики оцінювання окремих її складових чи суміжних процесів.

Процеси глобалізації та регіоналізації суттєво вплинули на підвищення ролі національних регіонів, проявом чого є набуття нових якостей регіонами, однією з яких є конкурентоспроможність, а також надання їм статусу самостійних суб'єктів, що формують власну стратегію розвитку в економічному просторі держави та за її межами. Саме конкурентоспроможність найбільш повно показує потребу в подальшому розвитку регіонів як повноправних суб'єктів ринкової економіки, передбачає їх економічний розвиток та визначає подальші перспективи, формує стратегічні пріоритети. Багатогранний характер конкуренції зумовлює широкий діапазон підходів та показників оцінки конкурентоздатності регіонів. У сукупності вони охоплюють як вертикальний, так і горизонтальний ряд об'єктів. Вертикальний ряд представлений окремими регіонами, галузями, країнами. Горизонтальний ряд являє собою окремі товари, підприємства, види діяльності.

Комплексний інтегральний підхід до оцінки конкурентоздатності регіону, який спирається на сім груп показників пропонує О.О. Тарасова [1]. Вчена виокремлює групи показників, що характеризують аспекти конкурентоздатності: наявність й ефективність використання ресурсів регіону; життєвий рівень населення; інвестиційну привабливість регіону; інноваційну складову регіону; введення нових основних засобів; споживання окремих видів енергетичних матеріалів; малі підприємства.

Методика оцінки конкурентоздатності О. О. Тарасової складається умовно з трьох етапів таких, як розрахунок восьми груп показників, визначення інтегрального показника за кожним регіоном, віднесення регіонів до однієї з чотирьох груп [1]. З точки зору вченої, з якою можна погодитись, показник регіональної конкурентоздатності є комплексним показником, що поєднує три рівні конкурентоздатності: макро-, мезо-, та мікрорівень.

Група вчених у складі С.Н. Смірнова, Ю.В. Сімачова, Л.С. Засімової, А.А. Чулок зазначають, що в залежності від цілей оцінки можуть бути обрані як інтегральні, так і